

**POJĘCIE POSIADANIA I UŻYWANIA BRONI.
ROZWAŻANIA TERMINOLOGICZNE NA PODSTAWIE
USTAWY O BRONI I AMUNICJI Z DNIA 21 MAJA 1999 ROKU**

Ustawa z dnia 21 maja 1999 roku o broni i amunicji¹ jest aktem, który pomimo stosunkowo niewielkiego społecznego czy medialnego zainteresowania samą regulowaną w niej materią, dotyczy zagadnień na tyle istotnych, że próba odniesienia się do różnych jej przepisów może skutkować rozpoczęciem fundamentalnej debaty nad zasadnością i (w przypadku jej dowiedzenia) zakresem dostępności broni dla osób prywatnych. W szczególności, zajmowano się w doktrynie określeniem wstępnych zasad, według których dany przedmiot ma być uznany za broń (a w konsekwencji zarysowania tych zasad, uszczegółowienia podziału na różne rodzaje broni, relewantnego z punktu widzenia jej dostępności)², jak i rozważaniami nad kryteriami oceny osób dopuszczonych do posiadania broni i zasad jej użycia z punktu widzenia bezpieczeństwa i wstępnego przeznaczenia danej broni³.

---

¹ DzU 1999, nr 53, poz. 549.

² Jako przykład można tu podać takie opracowania, jak: M. Kulicki, L. Stępka, D. Stucki, *Kryminalistyczno-prawna problematyka broni strzeleckiej. Komentarz do przepisów o broni i amunicji*, Kraków 2003; A. Babiński, *Pojęcie i klasyfikacja broni*, „Przegląd Policyjny” 2004, nr 4, s. 20; B. Hołyst, *Kryminalistyka*, Warszawa 2010; T. Hanausek, *Problem „niebezpieczności” broni palnej*, PiP 2001; Z. Jeleń, *Pojęcie broni palnej*, „Prokuratura i prawo” 2002, nr 5; L. A. Niewiński, *Pojęcie broni palnej i amunicji w prawie polskim*, „Wojskowy Przegląd Prawniczy” 2004, nr 3; T. A. J. Banyś, B. Bomanowski, *Pojęcie broni i amunicji na gruncie ustawy o broni i amunicji z dnia 21 maja 1999 roku*, „Zeszyty naukowe Toruńskiej Szkoły Wyższej”, 2009, nr 5, s. 5–45; B. Bomanowski, *Nowe spojrzenie na problematykę broni szczególnie niebezpiecznej*, „III Dni Kryminalistyki Uniwersytetu Rzeszowskiego” (materiały z konferencji), Rzeszów 2009, s. 241–269.

³ J. Wojtkiewicz, J. Widacki, *Spoleczne koszty dostępności broni palnej*, [w:] *Bezpieczny obywatel – bezpieczne państwo*, red. J. Widacki, J. Czapska, Lublin 1998; J. Ludwig, *Concealed-Gun-Carrying Laws and Violent Crime: Evidence from State Panel Data*, „International Review of Law and Economics” 1998, nr 18; J. Ludwig, P. J. Cook, *The Impact of Concealed-Carry Laws, Evaluating Gun Policy Effects on Crime and Violence*. Brookings metro

Tematyka ta jest na tyle rozległa, że nie sposób omówić nawet pierwszej ze wskazanych części, dotyczącej zagadnień terminologicznych, bez wyraźnego przekroczenia ram objętościowych właściwych tego typu opracowaniom. Dlatego autor niniejszego artykułu pragnie jedynie odnieść się do problematyki pojęć posiadania i używania broni. Wydaje się, iż pojęcia te tkwią tak mocno w świadomości legislatorów, przedstawicieli doktryny i wreszcie podmiotów stosujących oprawy oraz tych, do których to prawo jest adresowane, że bywają one dość często pomijane w kontekście tego ich znaczenia i zakresu, który jest właściwy problematyce uregulowanej przepisami ustawy o broni i amunicji.

Pojęcie „posiadania”

Posiadanie jest stanem polegającym na faktycznym władztwie nad rzeczą. Władztwo oznaczać tu ma samą możliwość władania rzeczą⁴. Jest też ono sprawowane w sposób odpowiadający treści konkretnego prawa podmiotowego, tak bezwzględnego (np. prawa własności), jak i względnego (np. dzierżawy). Stan faktyczny (posiadania) niekoniecznie pokrywać się musi ze stanem prawnym – np. gdy osoba włada rzeczą jako właściciel, ale nie służy jej względem tej rzeczy prawo własności⁵. Zgodnie z art. 336 kodeksu cywilnego⁶ można wyodrębnić dwa rodzaje posiadaczy:

- a) posiadaczem samoistnym jest ten, kto rzeczą faktycznie włada jak właściciel;
- b) posiadaczem zależnym jest ten, kto rzeczą włada jak użytkownik, zastawnik, najemca, dzierżawca lub osoba mająca inne prawo, z którym wiąże się określone władztwo nad rzeczą cudzą⁷.

Na posiadanie składają się dwa elementy:

- a) element fizyczny (łac. *corpus possessionis*; *corpus*), określane jako strona zewnętrzna posiadania – odnosi się do kodeksowego (art. 336 k.c.) sformułowania: „kto nią (rzeczą) faktycznie włada”;

---

series, Washington, D.C. Brookings Institution Press, 2003; B. Bomanowski, A.a Kurczewska, *Głosy w dyskusji o reglamentacji dostępu do broni palnej. Aspekty kryminologiczne i prawne*, www.edukacjaprawnicza.pl.

⁴ J. Ciszewski, A. Stępień, *Prawo cywilne w pytaniach i odpowiedziach*, Warszawa 2007, s. 290.

⁵ H. Witczak, A. Kawałko, *Prawo rzeczowe*, Warszawa 2006, s. 174.

⁶ Ustawa z dnia 23 kwietnia 1964 r. *Kodeks cywilny*, DzU 1964, nr 16, poz. 93 ze zm.

⁷ T. A. Filipiak, J. Mojak, M. Nazar, E. Niezbecka, *Zarys prawa cywilnego*, Lublin 2006, s. 269.

b) element psychiczny (łac. *animus rem sibi habendi; animus possidendi; animus*), określane jako strona wewnętrzna posiadania – odnosi się do dalszej części tego samego przepisu k.c., zawierającego stwierdzenie, iż posiadacz włada „jak właściciel”, „jak użytkownik”, „jak najemca”.

Jak trafnie przyjął S. Rudnicki⁸, posiadanie jest stanem faktycznym pozostającym pod szczególną ochroną prawa. Prawo wiąże z tym stanem wiele doniosłych i zróżnicowanych skutków prawnych, jak np. nabycie roszczeń z tytułu posiadania rzeczy, nabycie prawa wskutek upływu czasu (przez zasiedzenie). Powoływany autor podkreśla też, że „skoro posiadanie jest stanem faktycznym, to nie dotyczą go ograniczenia ustawowe o charakterze podmiotowym ustanowione dla nabycia prawa”⁹.

W aktualnym stanie prawnym przeważającą większość, gdy chodzi o posiadanie broni na podstawie pozwolenia (jest ono wiodącą, podstawową formę reglamentacji) i karty rejestracyjnej, stanowią przypadki posiadania samoistnego broni.

Pojęcie „używania”

Nieco innego, bardziej „zindywidualizowanego” podejścia wymagać będzie pojęcie używania. O ile bowiem charakter posiadania pozostaje zbliżony w przypadku wielu rzeczy o różnym przeznaczeniu, o tyle używanie każdej z tych rzeczy, jak również broni, ma charakter indywidualny dla każdego rodzaju rzeczy, a częstość pociąga za sobą różnice nawet w sposobie użycia rzeczy tego samego rodzaju i przeznaczenia¹⁰. Dlatego też, gdy mówi się o używaniu rzeczy, należy mieć na uwadze jej przeznaczenie i budowę, gdyż to te czynniki determinują sposób użycia

⁸ S. Rudnicki, *Komentarz do Kodeksu cywilnego*, Warszawa 2006, s. 485.

⁹ Tamże, s. 485–486.

¹⁰ Dostrzega to prawodawca także w odniesieniu do broni, podkreślając trafnie, zarówno w art. 16. 1. Ustawy z dnia 21 maja 1999 roku *o broni i amunicji*, DzU 2007, nr 10, poz. 10, jak i w Rozporządzeniu z dnia 20 marca 2000 r. *w sprawie egzaminu ze znajomości przepisów dotyczących posiadania broni oraz umiejętności posługiwania się bronią*, DzU 2000, nr 19, poz. 241 (§ 5 ust. 1 pkt 2 i 3). Pierwszy z powoływanych przepisów zawiera stwierdzenie, iż aby uzyskać pozwolenie na broń należy zdać egzamin ze znajomości przepisów dotyczących posiadania i używania danej broni oraz z umiejętności posługiwania się „tą bronią”. Z kolei w rozporządzeniu mowa jest o sprawdzeniu, w trakcie tego egzaminu umiejętności związanych z obsługą „danej broni” (§ 5 ust. 1 pkt 2) lub „danego rodzaju broni” (§ 5 ust. 1 pkt 3). W obydwu przypadkach widać zrozumienie prawodawcy dla faktu, iż używanie każdego rodzaju broni, a niekiedy nawet różnych modeli broni w ramach jednego jej rodzaju (np. pistoletów czy miotaczy gazu wytworzonych przez różnych producentów i z użyciem różniących się rozwiązań technicznych, materiałów, technologii).

rzeczy. Większość rzeczy posiada jedno lub co najwyżej kilka zastosowań. Nie inaczej jest w przypadku broni, która zwykle nie jest przydatna do użycia w charakterze jakiegos innego narzędzia lub urządzenia. Ten stan ma także swą drugą stronę – inne przedmioty i urządzenia, niebędące bronią, nie mogą zazwyczaj pełnić jej roli ze skutecznością zbliżoną do osiąganą przez broń. Konstatacja ta znajduje jednak zastosowanie głównie w odniesieniu do broni palnej, gazowej, pneumatycznej i urządzeń służących do obezwładniania ludzi z wykorzystaniem energii elektrycznej, a także do amunicji wszelkich rodzajów. Natomiast przedmioty wymienione w art. 4 ust. 1 pkt. 4 lit. „a” i „b” ustawy o broni i amunicji, czyli broń biała i broń cięciwowa, mogą być w stosunkowo łatwy sposób wytworzone, w tym także (zwłaszcza w odniesieniu do broni białej) mogą powstać poprzez proste przystosowane przedmiotów powszechnie dostępnych. Co więcej, część z tych przedmiotów powszechnie dostępnych nawet bez jakiegokolwiek przystosowania, może stanowić zagrożenie podobne do tego, które stwarzają rzeczy uznane za broń białą.

Słownikowe określenia pojęcia „użyć”, „używać” oznaczają tyle co:

- a) zastosować coś jako środek, narzędzie,
- b) skorzystać z czyichś usług, z czyjejs pomocy,
- c) wziąć coś jako lekarstwo, używkę, napój; też: zastosować coś jako przyprawę, kosmetyk itp.,
- d) zrobić z czegoś użytek,
- e) doświadczyć czegoś przyjemnego¹¹.

Ze względu na omawianą tematykę, spośród przedstawionych znaczeń na uwagę zasługują jedynie znaczenie ujęte w punkcie „a” oraz znaczenie ujęte w punkcie „d”. Używaniem broni będzie wobec powyższego jej zastosowanie, zrobienie z niej użytku. Na podkreślenie zasługuje, iż w znaczeniu wynikającym z punktu „a” mówi się o użyciu rzeczy, jako środka, narzędzia, co implikuje rozumienie tego zastosowania, jako użycia w sposób świadomy, celowy (a zatem jako środek do osiągnięcia celu) i zgodny z przeznaczeniem rzeczy. Na ten ostatni aspekt wskazuje również słowo „narzędzie”, użyte w znaczeniu ujętym w punkcie „a”. Oznacza ono: urządzenie umożliwiające ręczne wykonanie jakiejś czynności lub pracy, lub coś, co zostało wykorzystane w jakimś celu¹². Podobne wnioski wysnuć można na podstawie tytułu rozporządzenia z dnia 20 marca 2000 roku w sprawie egzaminu ze znajomości przepisów dotyczących posiadania broni oraz umiejętności posługiwania się bronią. Na podstawie tego tytułu można przyjąć, iż zdaniem prawodawcy pojęciu używania broni odpowiadać będzie pojęcie posługiwania się bronią, rozumiane jako ogół czynności, mających służyć obsłudze urządzenia, jakim jest broń,

¹¹ <http://sjp.pwn.pl/haslo.php?id=2534172> [10.09.2008].

¹² <http://sjp.pwn.pl/lista.php?co=narz%EAdzie> [10.09.2008].

zapewniających jej sprawne i bezpieczne działanie. W szczególności egzamin w swej części praktycznej obejmuje:

- a) sprawdzenie przestrzegania regulaminu strzelnic,
- b) sprawdzenie umiejętności sprawnego rozkładania i składania danej broni,
- c) ładowania amunicją i rozładowania,
- d) zabezpieczania i odbezpieczania,
- e) postępowania w przypadku jej niesprawności;
- f) przeprowadzenie sprawdzianu strzeleckiego z użyciem broni danego rodzaju¹³.

Wymienione tu czynności stanowiące przedmiot egzaminu wydają się odpowiadać zakresowi pojęcia „używanie broni”.

Ponadto do zakresu pojęcia używania broni *sensu largo* włączyć można czynności, które co prawda nie prowadzą w sposób bezpośredni do osiągania skutków lub wykonywania czynności którym broń służy¹⁴, ale są istotne dla możliwości wykonania tych czynności lub osiągnięcia skutków. Mowa tu zwłaszcza o takich czynnościach, jak przemieszczanie broni (przenoszenie, przewóz środkami transportu, przesyłanie, wywóz za granicę i przywóz z zagranicy), zbywanie, użyczenie, trening strzelecki. Choć pojęcia te wykraczają poza obszar czynności obejmujących wykorzystywanie zaprogramowanych przez wytwórcę cech broni, jako przedmiotu o określonym przeznaczeniu, przyjąć należy, że przemieszczanie stanowi rodzaj aktywności niezbędny dla umożliwienia korzystania z broni. Pozostałe wymienione czynności albo pozwalają innym osobom na uzyskanie dostępu do broni (zbywanie, użyczenie), albo pozwalają na zdobycie i utrzymanie należytej sprawności w sztuce posługiwania się bronią (trening). Wydaje się, iż z tego właśnie powodu zdecydowano się uregulować te czynności w przepisach dotyczących reglamentacji posiadania i używania broni. Poza zakresem niniejszej pracy znajdują się przepisy o funkcjonowaniu strzelnic, dlatego też kwestie treningu strzeleckiego zostaną w niej pominięte.

Wydaje się, iż określenie tego, czym jest używanie broni w rozumieniu przepisów ustawy o broni i amunicji, powinno opierać się przede wszystkim na trzech regulacjach ustawowych:

1. zbiorze definicji broni i amunicji, wynikających z art. 4 ust. 1-3, art. 7 i art. 8 (odpowiednio: definicja ogólna broni i amunicji, definicja największej, najbardziej zróżnicowanej w ustawie grupy broni – broni palnej, która z powszech-

---

¹³ Za wyjątkiem postępowania o wydanie pozwolenia na broń do celów pamiątkowych lub kolekcjonerskich.

¹⁴ Takich jak np. obrona, łowiectwo, uprawianie sportu, wywoływanie efektów akustycznych i optycznych.

- nie znanych przyczyn poddana jest też wyjątkowo szczególnym regulacjom, wreszcie definicja broni pneumatycznej);
2. regulacji art. 10 ust. 3 określającej cele, w których może być wydane pozwolenie na dane kategorie broni;
  3. określenie cech użytkowych przy pomocy rozumowania *a contrario* stosunku do kategorii broni pozbawionej cech użytkowych, uregulowanej w art. 6a ust. 1 i 2.

Relevantne z punktu widzenia poruszanych zagadnień są regulacje art. 6 ustawy o broni i amunicji. Zgodnie z ustępem 1 tego przepisu, zabronione jest dokonywanie przeróbek broni zmieniających jej rodzaj, kaliber lub przeznaczenie, a w szczególności przerabianie broni przystosowanej wyłącznie do amunicji wypełnionej chemicznymi środkami obezwładniającymi lub do amunicji ślepej, dostosowujące ją do wystrzelenia pocisku z lufy albo z elementu zastępującego lufę w wyniku działania sprężonych gazów powstających na skutek spalania materiału miotającego. W ustępie 2 ustawodawca przyjmuje traktowanie wymienionych przeróbek broni z wyrobem broni. Jediną uwagą krytyczną, która może być, zdaniem autora, sformułowana wobec tak ukształtowanego przepisu, jest brak wskazania na czynność zmiany sposobu funkcjonowania. Ma to fundamentalne znaczenie dla ustalenia, co faktycznie stanowi przedmiot posiadania i zarazem, jaki jest, implikowany przez charakter tego przedmiotu, sposób używania. Przyjąć wszak należy, że używanie jest generalnie zgodne z treścią i celem wydanego pozwolenia, jeżeli charakter przedmiotu posiadanego na podstawie pozwolenia odpowiada cechom wskazanym w pozwoleniu lub oczywistym ze względu na przynależność broni do danej grupy (kategorii wyodrębnionej ze względu na parametry, walory użytkowe).

Przepisy art. 4 ust. 1-3, art. 7 i art. 8, budzą wiele wątpliwości co do przyjętej systematyki. Nie ma tu jednak miejsca na przywoływanie stanowisk krytycznych, w tym także tych, które sformułował wcześniej autor niniejszego artykułu. Wystarczy stwierdzić jedynie, że nazwy niektórych wskazanych w tych przepisach kategorii broni pozwalają na gruncie języka potocznego ustalić, jaki zespół czynności użytkowych został przypisany przez prawo modelom broni mieszczącym się w tych kategoriach. Mówiąc inaczej, nazwy takie jak broń bojowa, myśliwska sportowa, alarmowa czy sygnałowa pozwala, choć nie bardzo precyzyjnie, odzwierciedlić w przepisach szczebla ustawowego, cechy zaprogramowane przez wytwórcę broni, które pozwalają na używanie broni w sposób odpowiedni dla danego celu, i z którymi to cechami i wnioskującymi z nich sposobami oraz celami użycia ustawodawca wiąże przynależność do danej kategorii. Znaczenie tego ustalenia, a więc i przesądzenia o tym, czym jest używanie i jakie powinno ono być, potwierdza odmienne określenie zasad dostępu do poszczególnych kategorii broni, różniących się między sobą sposobem

i celem używania. Pomimo wspomnianej wcześniej, zasadniczo krytycznej oceny metodologii podziału na kategorie, należy stwierdzić, że w ogólności nie wzbudza on zastrzeżeń stopniem swej szczegółowości, gdyż skala zróżnicowania typów broni i amunicji zwielokrotniona przez różnorodność sposobów i celów jej używania, czyni tę materię odpowiednią do uregulowania na szczeblu aktów podstawowych, celem uniknięcia zbytej kazuistyki. Na zakończenie rozważań nad definicjami ustawowymi w kontekście próby ustalenia pojęcia używania, warto zauważyć, że nie wszystkie rodzaje broni zdefiniowane w tych przepisach pozwalają na jednoznaczne określenie celu ich użycia na podstawie samej definicji. Z tego m.in. powodu, autor w dalszej części pracy będzie podejmował próby uściślenia pojęcia używania na gruncie innych regulacji ustawowych, wskazanych wcześniej, jako odpowiednie do tego celu, w szczególności art. 10 ust. 3 i art. 6a. ust. 1 i 2.

Artykuł 10 w ustępie. 3 stanowi, iż: pozwolenie na broń może być wydane w szczególności w następujących celach:

- 1) ochrony osobistej lub ochrony bezpieczeństwa innych osób oraz mienia;
- 2) łowieckich;
- 3) sportowych;
- 4) kolekcjonerskich;
- 5) pamiątkowych;
- 6) szkoleniowych.

Regulacja art. 10 ust. 3 stanowi pewne uszczegółowienie tego, co można ustalić na podstawie analizy przepisów art. 4 ust. 1-3, art. 7 i art. 8, definiujących broń i amunicję. Skoro bowiem mówi się tu o celach, w których może być wydane, należy przyjąć, iż nawet jeżeli treść definicji pozwala ustalić inny cel, lub gdy z samej konstrukcji broni lub z umiejętności osoby posiadającej ją na podstawie pozwolenia, wynika możliwość użycia innego niż zgodne z celami wymienionymi w art. 10 ust. 3, to takie użycie byłoby niezgodne z treścią wydanego pozwalania. Cel w jakim wydano pozwolenie stanowi jeden z obligatoryjnych elementów decyzji administracyjnej wydania pozwolenia, określonej w art. 12 ust. 2. W kontekście poczynionych ustaleń, na krytyczną ocenę zasługuje brak w art. 18 ust. 1 sankcji w postaci cofnięcia pozwolenia na broń, w przypadku jej użycia niezgodnego z celem, zwłaszcza że sankcja tak jest przewidziana w przypadku naruszenia ograniczenia lub wyłączenia jednego z elementów używania broni – możliwości jej noszenia, które może być zastrzeżone w pozwolenia przez właściwy organ Policji, który to pozwolenie wydaje.

Nie jest celem tej pracy szczegółowe analizowanie każdego ze sposobów używania, tym bardziej, że każdy z nich, jest wyznaczany cechami konstrukcyjnymi, te natomiast wynikają z rozległych, rozproszonych i kazuistycznych aktów rangi podstawowej (w niektórych przypadkach także zwyczajami lub odrębnymi, ustawowy-

mi albo wewnętrznymi regulacjami – w szczególności w odniesieniu do organizacji sortowych i łowieckich).

Dodatkowo warto zauważyć, że dwa specyficzne, zwolnione z wymogu uzyskania pozwolenia cele używania broni wskazane zostały w art. 11 ust. 4 (używanie broni w celach sportowych, szkoleniowych lub rekreacyjnych na strzelnicy działającej na podstawie zezwolenia właściwego organu) i ust. 8 (używania broni palnej sygnałowej i alarmowej do celów wzywania pomocy, ratowniczych, poszukiwawczych oraz przez osoby uprawnione do sygnalizacji zawodnikom rozpoczęcia konkurencji sportowej w trakcie zawodów sportowych, jeżeli wymaga ona takiej sygnalizacji). Należy przyjąć, że w obydwu przypadkach chodziło ustawodawcy o broń konstrukcyjnie przystosowaną wyłącznie do tych celów, choć *expressis verbis* wynika to jedynie z art. 11 ust. 8.

W art. 6a ust. 1 ustawodawca stwierdza, iż broń palna może zostać pozbawiona w sposób trwały cech użytkowych przez uprawnionego przedsiębiorcę, zgodnie ze specyfikacją techniczną, określającą szczegółowo sposób pozbawiania cech użytkowych danego rodzaju, typu i modelu broni, zwaną dalej „specyfikacją techniczną”, wydaną przez jednostkę uprawnioną i zatwierdzoną przez jednostkę uprawnioną do potwierdzania pozbawienia broni palnej cech użytkowych. Pozbawienie cech użytkowych, choć z pozoru dotyczy kwestii związanych bezpośrednio z wydaniem określonego, kwalifikowanego typu pozwolenia, jest istotne, ponieważ stanowi, obok regulacji art. 4 ust. 1-3, 7 i 8 i regulacji art. 10 ust. 3, najważniejszą podstawę do ustalenia, co ustawodawca rozumie przez używanie broni, skoro bowiem istnieją w przepisach ustawowych (a precyzowana jest w przepisach wykonawczych) kategoria broni pozbawionej cech użytkowych, można *a contrario* uznać, że używanie broni odpowiada korzystaniu z cech, których broń określana w art. 6a (i w przepisach wykonawczych art. 6a ust. 7) nie posiada. Tym bardziej dla niniejszych rozważań istotna będzie regulacja zawarta w art. 6a ust. 2, zgodnie z którą przez pozbawienie broni palnej w sposób trwały cech użytkowych (zwane dalej w tym przepisie „pozbawieniem cech użytkowych”), rozumie się pozbawienie cech użytkowych wszystkich istotnych części broni palnej¹⁵ w taki sposób, aby mimo działania sprężonych gazów, powstających na skutek spalania materiału miotającego, nie

---

¹⁵ Chodzi o części wskazane w art. 5 ust. 2, szkielet broni, baskila, lufa, zamek, komora zamkowa oraz bęben naboju. Wylczenie ustawowe budzi wiele kontrowersji w doktrynie. Autor niniejszej pracy sam wielokrotnie formułował krytyczne opinie na temat zawartości i struktury tego katalogu. Tematyka tego artykułu nie pozwala na rozwinięcie tematyki istotnych części broni palnej, dlatego autor, zamiast przytaczać tu swoje wcześniejsze opinie (nadal aktualne wobec braku zmian omawianej regulacji w ostatnich latach), zmuszony jest odesłać do swych wcześniejszych opracowań, wskazanych we wcześniejszych przypisach.

była zdolna do wystrzelenia pocisku lub substancji z lufy albo elementu ją zastępującego oraz do wywołania efektu wizualnego, lub akustycznego, a przywrócenie broni cech użytkowych bez podjęcia czynności specjalistycznych nie było możliwe.

Wnioski

Wnioski płynące z poddania analizie regulacji ustawy o broni i amunicji w przedmiocie posiadania i używania broni można streścić w następujący sposób.

Pojęcie posiadania w świetle ustawy o broni i amunicji, nie cechuje się wyraźną zarysowaną odrębnością, ze względu na szczególne cechy przedmiotu posiadania, jakim jest broń. Poważniejsze odmienności występują w obszarze przesłanek i czynności prowadzących do wejścia w posiadanie broni, zgodnie z omawianą ustawą. Przesłanki i czynności te nie mieszczą się w zakresie badanym przez autora w tym artykule.

Zakres pojęcia używania jest, w przypadku broni, węższy od zakresu ogólnego, wynikającego z definicji słownikowej i cechuje się licznymi odmiennościami. Można też wskazać na pewne wewnętrzne zróżnicowanie – niektóre kategorie broni są przydatne wyłącznie do jednego sposobu używania, zaprogramowane przez wytwórcę i odpowiadającego (lub nie odpowiadającego) danej kategorii ustawowej – np. broń palna myśliwska. Inne kategorie broni, np. niektóre rodzaje broni białej, wykazują wiele cech podobnych do przedmiotów, które według ustawy nie są bronią.

Możliwe jest wyodrębnienie używania broni *sensu stricte* i *sensu largo*. W tym ostatnim przypadku chodzi o czynności, które co prawda nie prowadzą w sposób bezpośredni do osiągnięcia skutków lub wykonywania czynności którym broń służy, ale są istotne dla możliwości wykonania tych czynności lub osiągnięcia skutków (przenoszenie, przewóz środkami transportu, przesyłanie, wywóz za granicę i przywóz z zagranicy, zbywanie, użyczenie, trening strzelecki).

Określenie tego, czym jest używanie broni w rozumieniu przepisów ustawy o broni i amunicji, powinno opierać się przede wszystkim na trzech regulacjach ustawowych:

1. zbiorze definicji broni i amunicji, wynikających z art. 4 ust. 1–3, art. 7 i art. 8;
2. regulacji art. 10 ust. 3 określającej cele, w których może być wydane pozwolenie na dane kategorie broni;
3. określenie cech użytkowych przy pomocy rozumowania *a contrario* stosunku do kategorii broni pozbawionej cech użytkowych, uregulowanej w art. 6a ust. 1 i 2.